

Kräftstenar

Kräftstenar är en kalciumreserv som kräftan använder för att bygga upp nya skal. Stenarna i kräftans mage är som störst precis innan skalömsningen.

Kräftsten sedd från sidan. Foto: Ulf Carlberg

Ibland hittar man en eller ett par centimeterstora hårda stenar i kräftans mage. de påminner om ett par vita knappar, med en platt och en välvd sida.

Det är kräftans kalciumreserv som den använder för att bygga upp det nya skalet med efter hudömsningen.

Det yttre skelettet

Leddjuren har ett yttre skelett, det vi i dagligt tal kallar skal eller skinn. Hos kräftdjuren är det uppbyggt av kitin, en polysackarid som är nära cellulosa i kemisk struktur. Skalet är förstärkt med kalcium för att ge den skyddande hårdhet som är så bekant för oss när vi försöker att öppna en kräfta.

Insekter som behöver vara lätta för ett liv på land och i luften, har enbart kitin i sitt yttre skelett.

Tillväxt

För att växa till sig behöver leddjuren ömsa skinn eller skal. Det gamla bryts ned och det nya byggs upp. Kitin kan djuren själva producera eftersom det har enkla kemiska beståndsdelar (kol, väte, syre, kväve) som finns i flertalet molekyler i själva djuren eller i deras föda.